

at faae en saadan Paategning optaget, ikke at bevise, at dette udtrykkelig er aftalt. Naar Sagen tænkes stillet paa den Maade, som den erede 7de Landsstingsmand for 2den Kreds (Schlegel) omtalte, saa vil det jo blive den Parts Sag, som vil drage Modparten til Ansvar, fordi han ikke vil underskrive den omtalte Paategning, at bevise, at Parterne ved Overenskomsten ere blevne enige om, at en saadan Paategning om Lyendeforholdet skulde indføres i Studsmaalsbogen, og det er Noget, der overmaade sjælben vil kunne bevises; i det Mindste vil det være saare vanskeligt. Naar dette Lovforslag maatte komme ud, vil der derimod kun udfordres, at man bevise, at Lyendeforholdet overhovedet er indgaaet, og det er Noget, der er meget let at bevise; det vil i Reglen være langt lettere at bevise f. Ex., at Lyendet har modtaget Fæstpenge, eller ytret til Andre, at det er fæstet o. s. v., kort sagt, at et Lyendeforhold overhovedet er indgaaet, end det vil være at oplyse, at man specielt har vedtaget, at der i Studsmaalsbogen skulde indføres en Paategning om Lyendeforholdets Barighed og Sligt. Derfor tror jeg, at selv om man ikke kan naae, at den Regel kan blive optagen, at det skal staa Husbonden frit for til ethvert som helst Tidspunkt under Lyendeforholdets Bestaaen at forlange en Paategning optagen, saa er der alligevel en Fordel naaet ved, at han kan forlange det strax og umiddelbart efter, at Lyendeforholdet er stiftet, i Sammenligning med, hvis en saadan Regel slet ikke gjaldt. — Jeg skal dernæst gjøre nogle Bemærkninger med Henyn til § 8. Man har ment, at det var en aldeles uhenigtsmæssig Regel, at Paategningen uden Videre kunde forlanges ophævet, og at dette vilde medføre, at den hele Foranstaltning med Paategningen saa at sige ingen Nytte var til; ja en enkelt Tale har endog saa ment, at disse Paategninger overhovedet vare en særdeles faretruende Ting for Husbonderne, saaledes at det fra deres Standpunkt var ønskeligt, at dette System slet ikke fandt Anvendelse i nogen som helst Skikkelse. Jeg skal her for det Første holde mig til den Betragtning, hvorefter man mener, at Feilen ligger deri, at Paategningen kan forlanges ophævet, uden at der er præsteret noget Bevis fra Lyendets Side. Jeg tror, at det er en Umulighed at gennemføre denne Forordning; jeg tror ikke, at det lader sig gjøre, og jeg tror heller ikke, at det vilde være billigt imod Lyendet. Det, at sige, at Lyendet ikke kan faae Paategning ophævet, spænd det har bevist, at det er berettiget til at forlade Tjenesten, vil lægge et Baand paa Lyendet, som i mange Tilfælde vil kunne paasøre det en Skade, som det slet ikke kan vente at faae erstattet af Husbonden. Det er nemlig slet ikke noget saa ubetydeligt Tidstrum, hvorom der er Tale. Jeg tror ikke, at man i Almindelighed kan vente disse Sager tilendebragte paa nogle saa Dage. Da der meget ofte maa blive Spørgsmaal om Indkaldelse og Afhøring

af Vidner, og der tilkommer disse Vidner en vis Varselsfrist, saa tror jeg, at det slet ikke vil være ualmindelig, at en saadan Sag vil vare 14 Dage, 3 Uger eller mere; ja, jeg antager endog saa, at man vil sige, at det vil være hurtigt, om disse Sager gjennemsnitsvis kunne tilendebringes paa 14 Dage. Vi maa dernæst husse paa, at Parterne jo have Lov til at appellere, saaledes at Sagen kan komme ind for Overretten, hvorved Fristen kan blive endnu mere forlænget. Men dertil kommer endnu en anden Betragtning, og det er den, at det meget ofte for Lyendet gjælder om smaa Tidsdele. Det er meget ofte Tilfældet, at Lyendet er saaledes stillet, at naar det skal have Tjeneste, maa det sse nu, hvorimod det længere hen i Tiden kan blive mere vanskeligt for det at finde en Tjeneste. Jeg tror derfor, at det i det Hele taget ikke gaar an at sige, at Lyendet maa finde sig i denne Paategning og finde sig i, at det derved er udelukket fra at kunne finde en anden Tjeneste, indtil det har erhvervet Dom for sin Berettigelse til at forlade Tjenesten. Jeg tror, at dette er en Betragtningssmaade, der ikke lader sig gennemføre, og jeg kan heller ikke antage, at den Regel, der er forestrevent i § 8, i og for sig er virksom; thi det maa erindres, at Sikkerheden maa søges deri, at medens Lyendet vel er berettiget til at faae Paategningen ophævet uden videre, saa er det dog kun imod at paatage sig det deraf flydende Ansvar. I mange Tilfælde vil det efter min Formening vistnok vise sig, at dette i og for sig er en ikke ubetydelig faktisk Hindring, fordi de fleste Lyender, som saaledes uden Videre rende fra deres Tjeneste, dog vistnok noget ville trykke sig ved at henvende sig til Politivirigheden for at faae Paategningen ophævet. Den Omstændighed, at det vides, at man nok kan faae Paategningen ophævet, men kun mod at henvende sig til Politivirigheden i den Anledning og mod at underkaste sig en offentlig Politisag bagefter, vil dog ufeilbarlig virke hen til, at det bliver Noget, man ikke saaledes ganske letsinndig gjør. Det vil efter min Formening være en Hindring, som har meget at betyde, og som man slet ikke kan sige er betydningsløs. Den Ulempe, at Lyendet kan forsvinde og unddrage sig Ansvar o. s. v., er en Ulempe, der bliver tilstede, hvorledes man end vender og dreier det, og hvorledes man end stiller Bestemmelsen, og den vil vedblive saa længe, man ikke kan gennemføre den Regel, at et Lyende uden Videre skal arresteres i saadanne Tilfælde. Saa kunde man ganske vist sørge for, at det bliver tilstede, men saa længe man ikke gennemfører den Regel, maa man i disse Sager altid staa den Chance, at Vedkommende unddrager sig Ansvar ved at rømme bort, ved at forsvinde mellem den store Mængde, saaledes at han vanskeligt kan efterspores. Jeg tror, at det vilde være en meget vanskeligt Opgave at paalægge en Politidommer, at han skulde være